

Sto lat

Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego

Sto lat temu, wiosną 1920 roku powstało w Krakowie Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego. Powołała je do życia grupa językoznawców z Kazimierzem Nitschem na czele, aby, jak napisano w pierwszym paragrafie statutu, „krzewić rozumną miłość języka polskiego, opartą na znajomości jego zasad, rozwoju i znaczenia, oraz na zrozumieniu zjawisk językowych w ogóle”. Jego otwarta formuła, umożliwiająca przynależność każdej osobie zainteresowanej pięknem i rozwojem ojczystego języka, szybko przysporzyła mu licznych członków i sympatyków. Jeszcze trwała walka o ustalenie ostatecznych granic odrodzonej ojczyzny, a już ruszyła praca kształceniowa, zaczęto organizować kursy dla nauczycieli języka polskiego, odczyty i pogadanki, wydawać pierwsze publikacje przybliżające wiedzę o tajemnicach języka polskiego i językoznawstwa. Przejęte od Polskiej Akademii Umiejętności czasopismo „Język Polski” stało się organem Towarzystwa i podstawowym środkiem jego oddziaływania, łącząc treści naukowe z popularyzacją wiedzy i pedagogiką językową. W trudnych czasach dwudziestolecia międzywojennego, przez niełatwy okres realnego socjalizmu i później mimo rozmaitych przeciwności zarządzający Towarzystwem i jego członkowie w całym kraju zbiorowym wysiłkiem kontynuowali misję wyznaczoną przez założycieli, dostosowując styl i metody działania do wymagań epoki i oczekiwań tych, do których ta praca jest skierowana – szerokich rzesz użytkowników polszczyzny.

My, z woli członków Towarzystwa stojący dziś u jego sterów, w przededniu tej rocznicy im wszystkim oddajemy hołd i wyrażamy wdzięczność za wieloletnią mozolną i bezinteresowną pracę dla tej wspólnej sprawy. Za dziesiątki arkuszy wydrukowanych książek, rozprawczonych w tysiącach egzemplarzy, zeszyty „Języka Polskiego”, w których utrwalono wiele znakomitych artykułów, do dziś stanowiących podstawową lekturę badacza polonisty, setki wygłoszonych odczytów i przeprowadzonych kursów, za wiele innych inicjatyw, po których często ślad pozostał jedynie w sprawozdaniach i w pamięci ich uczestników. To ogromny wkład w dzieło kształcenia i wychowania narodu polskiego, podtrzymania tradycji i szacunku dla niej, zwiększenia świadomości językowej i obywatelskiej kolejnych pokoleń Polaków.

Przez miniony wiek świat, w którym żyjemy, ogromnie się zmienił, ale wierzymy, że organizacje takie jak nasza wciąż mają w społeczeństwie ogromną rolę do odegrania, gdyż ich cele niezmiennie pozostają aktualne. Pamiętając o przeszłości, świętując prześwietny jubileusz, deklarujemy gotowość dalszej wytężonej pracy na rzecz realizacji misji Towarzystwa, wierząc, że wspierać nas w tym będą jego członkowie i sympatycy.

Zarząd Główny
Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego